Ao. 1811. No. 15

ADVERTENTIEBLAD
VAN HET
DEPARTEMENT
VAN DE
WESTER-EEMS.

MAANDAG den 19 Augustus.

OPROEPINGEN enz.

Die de VROEDKUNDIGE LESSEN voor de Leerlingen dezen Herfst zouden willen bywonen, moeten zich ten eersten, immers voor den 1 September, daar toe aanmelden. Volgens de wet mag thans niemand als Leerling aangenomen worden, dan die wel kan lezen en schryven, van een goed gedrag is en ten minsten 20, maar ook niet meer dan 40 jaren bereikt heeft.

M. J. BUSCH, *Stads Physicus.*

Al wie iets verschuldigd is aan, of te vorderen heeft van den Boedel van AALTJE HANSSENS KNEUBEL en wylen RIGT EPPES, in leven Ehelieden te *Sappemeer*, wordt verzocht daar van ten allerspoedigsten schriftelyke opgave te doen, aan Mr. WDS SICCAMA op het *Hoogezand*, of aan den Koopman HK. KRAMER te *Sappemeer*.

Alle de genen welke iets te vorderen hebben van, of schuldig zyn aan den Boedel van wylen den wel Ed. zeer gel. Heer *Medecinae Doctor* G. MULLER te *Appingedam*, worden vriendelyk verzocht, om daarvan binnen zes weken, aan een der Ondergeteekenden aangave of betaling te doen; zullende de nalatigen in regten worden vervolgd.

APPINGEDAM den 23 July 1811.

W. LAUWENSTEIN.
J. VERKADE.
Executeuren Testamentair.

Alle die genen, welke vermenen Erfgenamen te zyn van JAN T. TEN KATE, of GRIETJE WAALKES WILDEVELT, in leven Ehelieden, alhier in *Groningen* overleden, worden gewaarschuwd, met de noodige bewyzen van sibtal of bloedverwantschap, zich by de ondergeteekenden te vervoegen *voor* het einde van deze maand; zullende anders na dien tyd, door de ondergeteekenden aan de, door de overledenen, in hun Huwelyks-Contract en Testament benoemde Erfgenamen, de nalatenschap worden uitgekeert.

JACOB VAN CALCAR,
HINDRIK BOLTE.
Executeuren Testamentair.

Alle de genen welke iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zyn, aan den Boedel van den Heer C. H. BUCHNER, in leven *Commissaris* van *Politie* van *Delfzyl* en *Appingedam*, te *Delfzyl* den 26 Juny ll. overleden, worden verzocht daar van ten spoedigsten, en wel *voor* den 15 September 1811, schriftelyke opgave te doen aan den Heer J. LIMBURGH OOSTERHUIS, *Predikant* te *Delfzyl* voornoemd.

Die genen, welke kunnen bewyzen dat zy van Vaders of Moeders zyde, volle Neven of Nichten zyn van de Heer JAN LOYSMA, binnen *Amsterdam* overleden, gelieven zulks uiterlyk *voor* den 30 September dezes jaars schriftelyk op [illegible] te geven aan *Mr.* SALOMON DORPER, *Notaris* te *Amsterdam*, als na welke [illegible] tot de verdeeling des Boedels, door de gevolmagtigde, zoo van den Testateur [illegible], zal worden overgegaan.

Alle de geene die iets te pretenderen heeft [illegible], of schuldig is aan den Boedel van wylen de Kinderen van N. JOOSTEN te *Appingedam*, worden verzocht, zich binnen den tyd van zes weken te vervoegen by den Koopman L. JOOSTEN, in de Bank van Leening te *Appingedam*.

OPENBARE VERKOOPINGEN, VERHURINGEN, enz.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenken op HEDEN den 19 Augustus 1811, des avonds te 7 uren, ten huize van de Kastelein H. M. BAKKER, in het *Schippers Gezelschap*, aan de Noorder Haven, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Een hecht sterk doortimmerde BEHUIZINGE, ten Zuiden aan de Noorder Haven, waarin vele jaren de *Kontaegotie* met goed succes is en nog wordt gecontinueerd, door de Dochters van wylen den Beurtschipper PIETER JANS, als Eigenaressen, zynde verders zeer geschikt tot velerhande affaires; breder in de Billetten vermeld. Hier over kan het halve Koopschat blyven staan.

Op *Woensdag* den 21 Augustus 1811 zal alhier op dezer *Stads Halle* worden Verkocht: een partytje Paarse en gekleurde KATOENEN, *Rouaansche* Pante en andere DOEKEN, HEMDE LINNENS, fyne LAKENS, BAAI, BLAAUWBONT enz., en meer andere GOEDEREN, welke ten dage van Verkoop zullen worden opgelangt.

Op aanstaande *Woensdag* den 21 Augustus 1811 zal door den Schryver en Uitmynder der Stads Boelgoederen, aan de Kleine Der-A by het Kooren Brugje, des morgens te 9, en des nademiddags te 2 uren, worden Verkocht: een aanzienlyke AFBRAAK, bestaande in 70 zware en ligte Balken; 350 Deelen; eene groote party Ribben, van onderscheiden dikte en lengte; Kozyns en Raams en differente soorten van klein Hout.

Op *Donderdag* den 29 Augustus, zal te *Leer*, publiek Verkocht worden: Een party FRANSCHE WYNEN, van plus minus 7 à 800 fusten, bestaande in witte *Picardan*, *Roussillon*, [illegible], *Mal*, *Ronde*, *de la Rochelle*; [illegible] by den Makelaar PH. D. VECHTER te vernemen is.

LEER den 8 Augustus 1811.

De Deurwaarder H. VAN AALST in qlté, gedenkt op *Donderdag* den 5 September 1811, des avonds te 7 uren, ten zynen huize te *Appingedam*, alwaar de *Gouden Zwaan* uithangt, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Een hechte, sterke en net doortimmerde HEEREN BEHUIZINGE, staande op eigen grond, ten Zuiden in de Solwerder-straat te *Appingedam*, voorzien met vier, zoo Beneden- als Bovenkamers, waar van drie zyn behangen; Kelder-keuken, Provisie-kelder en ruim Achterhuis, hebbende alle een zeer vrolyk uitzigt, zoo door den Heer oud Secretaris BUNING in eigendom wordt bewoond, en waar over het laatste termyn, zynde het halve Koopschat, na 5 pro cento, kan blyven staan, alles breder in de deswegens aan te slagene Billetten vermeld, en kan gemelde Behuizinge in oogenschyn worden genomen, daags voor en op den dag van Verkoop, des nademiddags van 2 tot 5 uren.

Het wordt aan het Publiek bekend gemaakt, dat er eerlang staat Verkocht te worden: eene kostelyke BEHUIZINGE, staande in de Solwerderstraat, by de Vrouwen-brug, te *Appingedam*, zynde een BOEKWEITMAALDERY, voorzien met ruime Koornzolders, en velerhande gerieflykheden, zeer geschikt tot vele soorten van negotie. Om op den eersten November 1811 te aanvaarden. Iemand inmiddels genegen zynde dezelve uit de hand te Koopen, kan de Koopman M. B. HEFTING daar over spreken, die zich in alle billykheid zal laten vinden; kunnende het halve Koopschat na 4½ prCt. daar over blyven staan.

JACOB WUBBES en Vrouw te *Winschoten*, Ooster-einde, zyn voornemens vry uit de hand te Verkoopen: I. eene nieuws getimmerde BOEREN BEHUIZINGE en SCHURE, met de VASTE BEKLEMMINGE van 30 Deimpten *Land*, in een opstrekkende Heerd voor en achter de Behuizinge, doende tot hure des Jaars 75 guldens. II. Een BOEREN BEHUIZINGE en SCHURE, met de BEKLEMMING van 20 Deimpten *Land*, mede voor en achter de gemelde Behuizinge, doende jaarlyks tot hure de somma van 50 guldens, staande en gelegen onder *Winschoten*. Iemands gading zynde, kan bovengemelde er dagelyks over spreken; kunnende alle perceelen op November eerstkomende aanvaard worden.

PIETER B. KOLK in qlté, is voornemens uit de hand te Verkoopen: een welbevaren SMAK-SCHIP, groot pl. min. 40 Rogge-Lasten, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen, zoo en in diervoege als door Schipper HINDERK J. OOSTRA laatst is bevaren, liggende voor deszelfs Wal ter *Oude Pekel-A*, alwaar het in oogenschyn kan worden genomen. Iemands gading zynde, kan zich by bovengenoemde vervoegen ter *Oude Pekel-A*.

Uit de hand te Koop: Een ZEEPZIEDERY, met WOONHUIS, TUIN, PAKHUIS en STALLING, te *Harlingen*; te bevragen by den Eigenaar WM. SANDT VAN NOOTEN, aldaar.

Een HUIS en TUIN zynde als een Buiten in de stad, gelegen in *Groningen*, wordt te Koop gepresenteerd, en is te bevragen by den Metselaarsbaas J. W. EELKMAN, Lett. W. No. 18.

Een HUIS met een HOFJE en STAL er achter, in de Visscher-straat, te Huur of te Koop, om op den 1sten November 1811 te aanvaarden. Nader onderrigt by W. STARKE aan de Visch-Markt.

Uit de Hand te Koop of te Huur op voordeelige Conditien: Een nieuwe getimmerde BEHUIZINGE met Vriesche Schuur, voorzien met veel geryf; benevens het HEEM en twee Grazen best oud GROENLAND, staande en gelegen te *Holwierda* op Eigen Grond, zoo door GEESKE JANS, Wedw. H. KLEIN in eigendom wordt bewoond, om voort of om November aanstaande te aanvaarden. Nader onderrigt by JAN KLEIN te *Enum*.

JAN B. VAN OOSTEN in de *Oude Pekel-A*, is voornemens, om van nu af aan te Verhuren: Eene HUIS en TUIN, zeer geschikt tot allerlei Handteeringen, staande op de *Mueden*.

Iemand eenige BOVENKAMERS, in het beste der Stad, ter zyner woon wenschende te Huren, kan zich, om nader onderrigt te verkrygen, vervoegen in de Oude Boteringe-straat, Lett. K. No. 8.

GEMENGDE BERIGTEN.

EENMAAL in de WEEK, op *Woensdag morgen*, vaart een [illegible] binnen door, van de LEMMER op ZWOL, *vice versa*, met Goederen en Personen.

Aan het PUBLIEK *van* GRONINGEN.

De Heer C. F. SCHMIDT, *directeur* van het BUREAU *voor* INLANDSCHE VLYT te *Amsterdam*, heeft de eer te berigten, dat hy voornemens is in DEZE STAD eene exhibitie der PRODUCTEN van zyn *Bureau* te houden; [illegible] *Wetenschappelyke Gebouten* en *Tooneel-* [illegible] onderscheidene *Particulieren* [illegible] GRAMMA zyner oprigting, hetwelk te [illegible] delaar E. J. SCHIERBEEK aan de [illegible] *ter lecture ligt*. Ieder Hollander, die eenig belang stelt in de [illegible] als bespaarende Producten van zyn vaderland, door de voortbrengzels van dit *Bureau* meer en meer te leren kennen, wordt ten ernstigsten uitgenoodigt de VERTOONING dier *Producten* zich ten minsten te nutte te maken, dewelke in de voornaamste *Hollandsche* en *Vriesche* Steden met zulk eene, waarlyk gedistingeerde en voor den Uitvinder bemoedigende achting ontvangen en begunstigd is geworden.

Gemelde Directeur blyft hier *slechts drie dagen*, te weten van *Heden* den 19 tot *Donderdag* den 22 dezes; zullende hy tevens als *eenige Uitvinder* der, thans tot de meest doenelyke volmaaktheid gebragte SPAARLAMPEN, *telken avond* eene verlichting van derzelver onderscheidene soorten het geëerde Publiek ter beoordeeling aanbieden.

J. JACOBI, woonachtig te *Groningen*, in de Volteringe-straat op de hoek van het Woortje, van de Departementale Commissie van *Geneeskunde*, en van de Departementale en Stedelyke Commissien van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzicht te *Groningen* geëxamineert, maakt bekend, dat hy in den tyd van 5 minuten de LYKDOORENS aan de Voeten, of waar dezelve zelven ook mogen zitten, zonder eenige smerten of bloedverlies kan genezen. Hy bedient Heeren en Dames, als ook Kinderen, zoo wel in zyn Woning als in de Huizen, alwaar hy wordt ontboden. De armen bediend hy om niet.

NB. Ook reinigt hy de MOND en TANDEN, en verrigt verders wat tot het houden van een schoon en gezond gebit behoort.

J. JACOBI, Opérateur, demeurant à *Groningue*, dans la rue dite Volteringestraat, sur le coin du Woortje, s'engage d'opérer les cor-au-pied [illegible] dans le chair; de fortifier les dents gâté et de leur donner un éclat blanc.

De Glazen- en Brillen-Slyper J. M. LEVI op de Nieuw-Stad, Letter X, No. 193 te *Groningen*, adverteerd door dezen aan het Publiek, dat hy maakt, verkoopt en repareert, allerhande Glazen, tot Mathematische Instrumenten, Teleskopen, Mikroskopen, Verrekykers en Leesglazen; voornamelyk Brillen, waar van zyne kundigheid wel bekend is zoo wel voor jonge lieden het gezigt te bewaren, als voor oude verzwakte gezigten te verhelpen; als mede Nachtbrillen, voor lieden die des nachts niet kunnen zien door Brillen die by daags gebruiken; als ook voor byziende menschen, zoo dat zy op een afstand van 300 treden ver kunnen zien; gelyk mede om geopereerde of zwakke gezigten te bewaren. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie, belooft eene prompte en civiele behandeling. —— NB. *Dezelve geeft zyne Glazen niet in Commissie, en zendt niemand daar mede rond.*

Er wordt gevraagd voor een HEER en DAME *zonder* KINDEREN, een BOVEN of een ONDERHUIS; adres by den Drukker dezes.

Voor een STUDENT wordt GEVRAAGD een KAMER met [illegible] by *fatsoenlyke bedaagde lieden*, niet verre uit de Stad, [illegible] *Academisch Jaar* 20 à 28 guld. Huur. Adres by den DRUKKER [illegible].

Een TUINMAN, tegens de gewone tyd een dienst [illegible] van *Groningen*, mits het *Snoeijen* en *Broeijen* wel verstaande; [illegible] den Drukker dezes.

TWEE of meer TIMMER-GEZELLEN, hun Werk verstaande en Werk begeerende, vervoegen zich ten spoedigsten by P. [illegible], Timmerman te *Winschoten*.

Iemand genegen zynde om een KIND uit te doen, by eene Burger Vrouw, wiens Kind overleden is, hebbende VOLOP ZOG. Onderrigt by den Drukker dezes.

Iemand genegen zynde een KIND uit te doen by eene GETROUWDE VROUW, voorzien van *goed*, *jong* ZOG, die zelv' geen Kind of Kinderen heeft, kan nader onderrigt bekomen by den Barbier JAN KOOPS in de *Geltinge-ſtraat*, op de *hoek* van het *Hoog-ſtraatje*.

B O E K H A N D E L.

De Kunſtkooper E. MAASKAMP te *Amſterdam* adverteert, ten einde alle misleiding van de INTEEKENAREN voor te komen, dat *geene*, by hem uitkomende KUNSTPLATEN *echt* zyn, dan alleen die, welke volgens de in geteekende Proefdrukken, *eigenhandig* door hem geteekend zyn: waarſchouwende de INTEEKENAARS voor het bedrog van *ſlechte* NAMAAKSELS, die tegen denzelfden prys verkocht worden; en waar door zy dan NIET bekomen de FRAAHE STUKKEN, welke door hen bezigtigd zyn geworden.

W. ZUIDEMA te *Groningen*, geeft met zeer veel ſucces uit, het Werk van R. EYLERT, DEN JONGEN, Predikant aan het Hof te *Potsdam*: DE GELYKENISSEN VAN JEZUS, vertaald, en met aanmerkingen verrykt door N. WESTENDORP, Predikant te *Sebaldeburen*. Dit werk is algemeen gunſtig ontvangen en beoordeeld. Alle onze Vaderlandſche Recenſenten hebben het zelve als zeer uitmuntend, ſtichtelyk, fraai en nuttig geprezen. Het behoort zekerlyk naast de beste werken over deze ſtof geplaatst te worden, en overtreft verre weg de meesten. Elk zal dit werk, zoo geſchikt tot bevordering van echte Bybel-kennis en ware Godsdienſtige ſtichting, als een *Godsdienſtig Handboek*, met zeer veel nut kunnen gebruiken. De prys is drie gulden.

Mede wordt by denzelven gedrukt en uitgegeven: CHRISTELYK ONDERWYS TOT BESTURING EN VERTROOSTING. Vyf en twintig Nommers zien hier van reeds het licht. De inhoud van allen is belangryk en gewigtig: de onderwerpen zyn ſteeds voortreffelyk. Elk Christen zal ongetwyfeld met genoegen en ſtichting dezelve lezen, en zich overtuigen, dat de ſchryveren aan de zyde, beide van hun verſtand en hart, voor deze taak berekend zyn. De prys van ieder Nommer is 1½ ſtuiver.

De CATALOGUS der publieke *LEES-BIBLIOTHEEK* van H. EEKHOFF Hz, eerſte ſtuk, *Nederduitſche Boeken*, in eene Alphabetiſche orde thans afgedrukt zynde, wordt by denzelven uitgegeven voor 5½ ſtuiv. Deze Catalogus bedraagt thans een aantal van ruim 1900 Nos. of ruim 3000 Boekdeelen der beste en nieuwſte Geſchiedenisſen, Levens- en Reisbeſchryvingen, Romans, Tooneelſtukken en andere fraaije Werken. Het 2de en 3de ſtuk der *Catalogus*, zynde *Franſche* en *Hoogduitſche Boeken*, worden gedrukt, en zullen ten allerſpoedigſten volgen.

N I E U W E   Z A K B O E K J E S
V O O R
A M B A C H T S L I E D E N,
à
2 Stuivers het ſtuk.
Ingerigt gelyk de *Franſche* Boekjes, *naar het* V O O R S C H R I F T,
liggende ter S E C R E T A R I E *dezer* S T A D;
w o r d e n
op H E D E N en vervolgens uitgegeven by de Boekhandelaren
M. V A N   H E Y N I N G E N   B O S C H,
in de Oude Ebbinge-ſtraat,
e n   b y
R. J. S C H I E R B E E K,
aan de Breede Markt.

By M. VAN HEYNINGEN BOSCH te *Groningen*, wordt thans WEDEROM uitgegeven: IETS *over het* SOLEMNISEREN *van de* HUWELYKEN, *door de* OFFICIEREN *van den* BURGERLYKEN STAND, *volgens de bepalingen van het* code NAPOLEON, *met en benevens de noodige* CONCEPT-FORMULIEREN. In gr. 8vo à 4 ſtuivs. De GEMEENTE-BESTUREN, de GRIFFIERS van de VREDE-GEREGTEN, welke de functien van NOTARIS waarnemen, en onderſcheidene *Acten* in het ſtuk der huwelyken moeten pasſeren, als mede de OUDERS, die HUWBARE KINDEREN hebben, en de JONGE LIEDEN wel ke zich in den ECHT wenſchen te begeven, vinden hier alles, op eene zeer duidelyke wyze by elkander, wat zy, ten dezen opzigte, dienen te weten; zynde dit Boekje te belangryker, om dat in het Code NAPOLEON geene FORMULIEREN gevonden worden, en die welke hierin voorkomen, geſchoeid zyn *op de leest der* FORMULIEREN, *die in* Frankryk *gebruikt worden; zynde* de Uitgever borg voor derzelver echtheid.

P U B L I E K E   F O N D S E N.

PRYS-COURANT DER EFFECTEN, zoo als dezelve waren den 15 Augustus, op de Beurs van *Amſterdam*.

Bat.Ref. losb. n. d. Vrede.	4 pC. 11¼ a 11½	Obl. Rusl. by Hope.	5 pC. 57¾ a 58
Vryw. Negotiatie 1797.	6 — 23 a 23½	Obl. Weenerbank.	5 —
Schuldbrieven.	3 — 14 a 14¼	Obl. dito.	4 —
Inſchryv. op 't Grootb.	2½ — 12 a 12½	Obl. dito.	4 —
Certificaten van dito.	2½ — 12 a 12½	Dito by Ozy en Zoon.	5 —
Losrent. v. 1798 en 1799.	3½ — 9¾ a 10	Dito te Weenen genegot.	5 — 11 a 12
Dito van 1801.	3½ — 9¾ a 10	Certificaten.	5 — 16¼ a 16¾
Dito van 1802.	6 — 13¾ a 14	Certificaten by K. en V.	5 — 78 a 78¾
Dito Neg. 40 Mill. 1807.	6 — 31 a 31½	Oblig. Nieuw Spanje.	5½ — 14¾ a 15¼
Negotiat. 20 Millioenen.	6 — 32 a 32¾	Obligatien Zweeden.	5 — 34 a 35½
Cert. Neg. 30 Mill. 1808.	7 — 19¾ a 20	Obligatien Pruisſen.	6 — a
20 Jarige Rent. van dito.	5 — 8½ a 9	Obligatien Groningen.	3½ — 14½ a 15¼
Domein Papier	a	Obligatien dito.	4 — 16 a 17
Bons van 't Syndicaat.	89½ a 90¼	Obligatien dito.	6 — 21¾ a 22½

PRYZEN der GRANEN enz., op de Koorn-beurs te *Groningen*, van den 16 Augustus.

Tarwe.	℔	gl.	ſt.	gl.	ſt.	gl.
Omm. rod.	118, 124	7,	9,	a 8,	6,	12,
Old. witte	118, 124	7,	12,	a 8,	10,	15,
Old. bonte	118, 124	7,	8,	a 8,	4,	10,
Smodde	,	,	,	a ,	,	,
Rogge.						
Ommel.	112, 118	5,	8,	a ,	18,	6
Sappem.	112, 118	5,	7,	a ,	17,	19,
Garst.						
Old. wint.	94, 100	2,	14,	a 3,	2,	4,
Ommel. id.	92, 98	2,	10,	a ,	17,	19,
Old. zomer	94, 100	2,	11,	a ,	18,	3
Ommel.	94, 100	2,	11,	a ,	18,	3

Haver.	℔	gl.	ſt.	gl.	ſt.	gl.
Dik en Fr.	80, 86	1,	14,	a 2,	,	2,
idem	74, 78	1,	9,	a ,	13,	16,
Voerhav.	60, 70	1,	,	a ,	6,	8,
Zwarte kr.	,	,	,	a ,	,	,
Boekweit.						
Sappem.	106, 112	3,	2,	a ,	13,	17,
Westerw.	108, 114	3,	2,	a ,	14,	18,
Zaden.						
Old. Koolz.	,	9,	,	a 10,	,	16,
Om. dito	,	9,	5,	a 11,	,	,
Geel Most. N.	,	,	,	a ,	,	,
Boter ¼ Ton,	,	,	,	a ,	,	,

Tarwe nog al vry wel afgegaan; *Rogge* ook wel zoo hoog, doch weinig afgegaan; *Garst* wordt er weinig gepreſenteert en gaat wel af; *Haver* meer aan, echter trager; *Boekweit* aan de trage kant; *Koolzaad* op de verhoogde pryzen traag, en by het afgaan der beurs lager gegeven.

P U B L I E K E   S C H A T K I S T.

De derde maandelykſche uitloting van vyf-honderd ſtuks bons van het ſyndicaat, eerſte ſerie, ingevolge het beſluit van het ſyndicaat van Holland, van den 12den Juny ll., zal, in het openbaar, ten overſtaan van gecommitteerden uit het ſyndicaat, geſchieden in het hôtel van de generale intendance der finantien en van de Keizerlyke ſchatkist, op *Maandag* den 19den Augustus aanſtaande, des middags ten twaalf uren.

AMSTERDAM den 11 Augustus 1811.

Vereffening van den Achterſtand van de Publieke Schuld in Holland.

De *AUDITEUR by den STAATSRAAD*, belast met de uitgifte van advysbrieven, converteerbaar in bons van het ſyndicaat, uit krachte der aan hem, door Z. D. H. den prins gouverneur-generaal gegeven bevelen, noodigt de perſonen, vermeld op de lysten, door Zyne Keizerlyke Majeſteit goedgekeurd, wegens ſchuldvorderingen ten laste van het gouvernement van Holland, zich, binnen den kortſt mogelyken tyd, te vervoegen by de bureaux van liquidatie, op de Kloveniers-burgwal, ten einde hunne advys brieven af te halen; zynde de meening van Z. D. H. het tydſtip te bepalen, wanneer de bureaux van liquidatie definitief geſloten zullen zyn.

[illegible] B U S C H E.

KUNSTEN en WETENSCHAPPEN.

VERSCHILLENDE MIDDELEN OM VLEKKEN WEG TE NEMEN.

Inktvlekken.

Byna alle zuren nemen Inktvlekken van ſtoffen, papier en hout weg; maar by voorkeur moet men die kiezen, welke het minst het zamenweefſel der gevlekte zelfſtandigheid aantasten. Het zeezoutzuur, met vyf of zes deelen water aangelangd, kan met goeden uitſlag op de vlek gedaan worden; een of twee minuten daar na wascht men haar af, en doet dit mengſel by herhaling er zoo lang op, tot dat de vlek verdwenen is. Maar de plantaardige zuren zyn min gevaarlyk en even werkzaam. Men kan eene ontbinding in water van het zuring- citroen- of wynſteenzuur op de teederſte geweven ſtoffen zonder gevaar van die te bederven, bezigen, en zy zullen den ſchryfinkt maar niet den drukinkt, doen verdwynen. Dus kan men deze zuren gebruiken, om boeken weder nieuw te maken, welker randen met ſchrift overdekt mogten zyn, zonder het gedrukte aan te tasten. Het citroenſap neemt ook inktvlekken weg, maar niet zoo goed als het zuur uit dezelfde vrucht bereid het citroenzuur. Het overzuurd zeezoutzuur gebezigd, als vervolgens zal opgegeven worden, neemt ook inktvlekken volkomen weg.

Roestvlekken.

Deze vlekken kunnen voortkomen of uit inktvlekken, die door een onoverdacht gebruik van zeep in roestvlekken veranderd zyn, of uit de onmiddelyke aanraking van geroest yzer. Men kan dezelve door aangelangd zeezoutzuur of door een der opgegeven plantaardige zuren wegnemen. Wanneer zy langen tyd reeds op het linnen aanwezig waren, wordt het moeijelyk dezelve daar af te krygen, om dat het yzer, door by herhaling aan de werking van het water en de lucht blootgeſteld te zyn, zulk eene hoeveelheid zuurſtof bekomt, dat het daar door onoplosbaar voor de zuren wordt. Men heeft echter een middel gevonden, om zelfs deze vlekken weg te nemen, door er terſtond eene ontbinding van gezwaveld loogzout, welke men er ſpoedig afwascht, en vervolgens een verdund zuur er op te doen. In dit geval berooft dit loogzout het yzer een gedeelte van zyne zuurſtof, en maakt het oplosbaar in verzwakte zuren.

Vrucht- en Wynvlekken.

De beste manier, om deze weg te nemen, beſtaat in het bezigen van het overzuurd zeezoutzuur, met water aangelangd, of van de ontbinding van overzuurd zoutzure potasch of kalk, waar by men een weinig zwavelzuur voegt. Men kan de gevlekte ſtoffen in eene dezer ontbindingen doopen, tot dat de vlek verdwynt, maar dit middel kan alleen op papier of witte ſtoffen gebezigd worden, dewyl het overzuurd zuur in een vryen ſtaat alle kleuren vernietigt. Perſonen, die geen gemakkelyken toeſtel by de hand hebben, om zich het overzuurd zuur te verſchaffen en het water er mede te verzadigen, kunnen op de volgende wyze te werk gaan: in een gewoon kopje doet men omtrent een ſpyslepel gewoon zeezoutzuur (geest van zeezout der drogisten), en voegt daar by omtrent een koffylepeltje geſtampten bruinſteen. Vervolgens zet men het theekopje in een grooter, dat met heet water gevuld is; bevochtigt de vlek die weg genomen moet worden, met water, en ſtelt haar aan den damp, die uit het kopje opryst, bloot. Na weinig tyds zal de vlek verdwynen.

Vetvlekken op Stoffen.

Men kan vetvlekken, door middel eener aangelangde ontbinding van potasch wegnemen, maar men behoort dezelve voorzigtig te bezigen, ten einde de ſtof niet zelve aan te tasten. Witte wasvlekken neemt men door middel van terpentyngeest of zwavelzure ether weg. Deze twee laatſte *reagentia* kunnen ook de ſporen van witte olieverf wegnemen.

Vetvlekken op Boeken, Platen of Papier.

Na het papier met vet, was, olie of eenig ander vet ligchaam bevlekt, een weinig warm gemaakt te hebben, doet men dit vet er met vloeipapier, zoo veel mogelyk, af. Vervolgens doopt men een penſeel in terpentyn-olie, die byna kookt (want koud werkt zy ſlechts ſlap), en laat die zachtelyk aan beide de kanten over het papier gaan, dat men warm houden moet. Dit moet men zoo dikwyls herhalen, als de hoeveelheid vet of de dikte van het papier het vereiſchen. Is het vet verdwenen, dan neemt men tot het volgend middel zyne toevlugt, om het papier zyne vorige witheid op die plaats terug te geven. Men doopt een andere penſeel in zeer ſterken wyngeest, en laat haar mede over de vlek en vooral over hare randen gaan, om al weg te nemen, dat nog zou kunnen opkomen. Behendig en voorzigtig deze middelen gebruikende, zal de vlek geheel verdwynen, het papier zyne vorige witheid aannemen, en indien het gedeelte van het papier, waarop men gewerkt heeft, beſchreven of bedrukt was, zullen de letters daar niets by lyden.

(*Algem. Konst en Letter-bode*, no. 32.)

HOUTEN KLOKKEN.

De zware handel, welke de Duitſchers voorheen in houten Klokken dreven, ondergaat thans een groten ſtilſtand, en is byna geheel te niet. De voornaamſte dier Klok-fabrieken waren in het Zwarte Woud gevestigd. Men telde daar in by de 500 meesters horologiemakers, waar van elk in ſtaat was met zyne werkgasten tien Klokken per week te maken, het geen op een jaar 60 à 70 duizend Klokken uitleverde, die men verzond tot in America toe. De gebroeders Falles, te Friedenwalſen, in het land van Furſtenberg, bragten van een reisje, welke zy door Europa deden, een vermogen terug van 42 duizend guldens. Een dier gebroeders begaf zich vervolgens naar Konſtantinopel, alwaar de Groote Heer hem, by een bevelbrief, de vryheid gaf, om zyne Klokken, zonder eenige belasting te betalen, door het geheele Turkſche Ryk te verzenden.

(*Leydſ. Court.*)

BEENDEREN VAN DEN MAMMOUTH.

In het begin van July ll. werd uit Weenen gemeld: Tot hier toe had men alleen in het noorden van America eene menigte beenderen van den Mammouth gevonden; doch thans heeft men ook in het graafſchap Négrad, in Hongarye, de beenderen der kaak van een dusdanig dier ontdekt, voorzien van zyne tanden, ſlagtanden, en het grootſte gedeelte van zyn geraamte. Dit dier, hetwelk niet meer op de aarde beſtaat, en waar van het raſch misſchien alreeds duizenden jaren uitgeroeid is, was een viervoetig dier, van eene ongehoorde grootte. De gevondene ſlagtanden hebben negen voeten lengte, en dertien duimen in den omtrek.

(*Dagbl. v. h. Depart. d. Monden v. d. Maas.*)

PAREL-VISSCHERY IN BOHEMEN.

BERLYN *den* 13 *July*. De Parel-visſchery, in de rivieren van Bohemen, is dit jaar zeer overvloedig, vooral in de omſtreken van Roſemberg en Frauemberg. Men vindt in de Moldaw parels, die niets aan die van het Oosten toegeven, en die tot 60 ſlorynen het ſtuk verkocht worden.

(*Dagbl. v. h. Depart. d. Monden v. d. Maas.*)

BERIGT VAN DEN UITGEVER.

Indien de Inzenders van ADVERTENTIEN verkiezen, dat dezelve insgelyks in de *Franſche Taal* worden geplaatst, wordt door den Uitgever, *voor de Translatie* in rekening gebragt,

van eene *Advertentie*, bedragende 3 *regels* druks en daar onder 4 ſtuivers;
van eene *Advertentie*, bedragende 10 *regels* druks en daar onder 6 ſtuiv.;
van eene *Advertentie*, bedragende 20 *regels* druks en daar onder 12 ſtuiv.
De grootere *Advertentien* naar rato.

Iemand andere papieren uit het *Fransch* in het *Hollandsch*, of uit het *Hollandsch* in het *Fransch* willende vertaald hebben, kan insgelyks by den Uitgever van dit Blad gereven worden.

T E   G R O N I N G E N, by M. V A N   H E Y N I N G E N   B O S C H, in de Oude Ebbinge-ſtraat,
Redacteur en Drukker der beide Nieuwspapieren in het departement van de Wester-Eems
De prys van ieder nommer is 4 duiten.